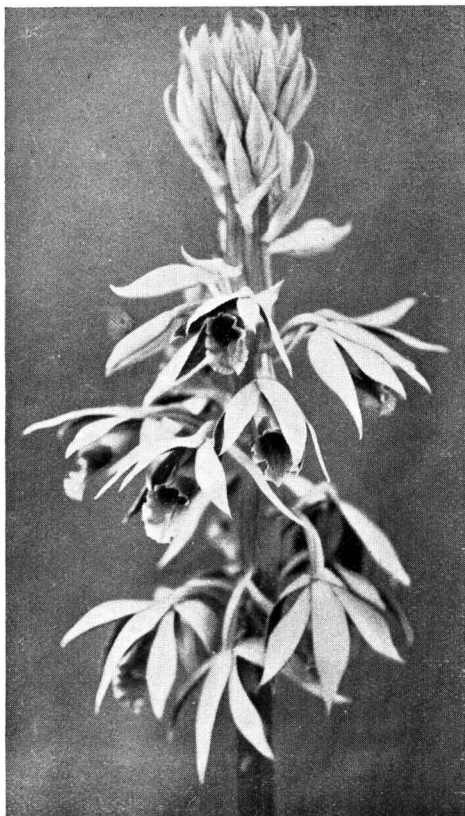

KORTE MEDEDEELINGEN

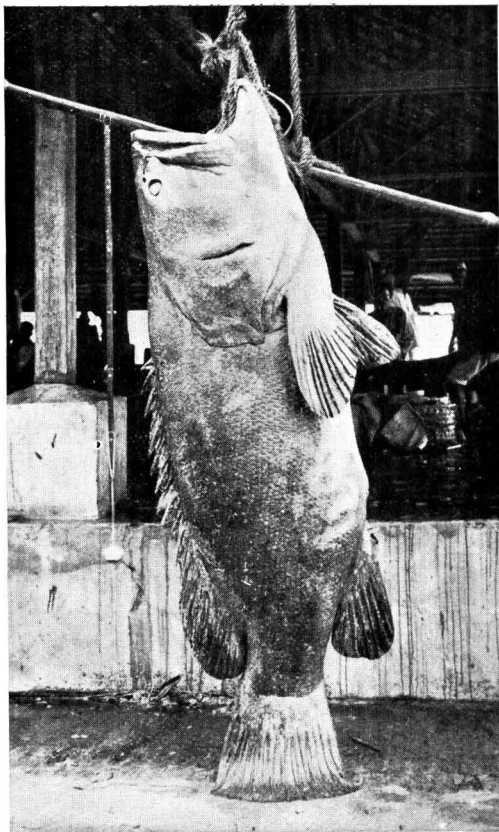
Fasciatie bij Phajus. — In de Augustus-September-aflevering van den elfden jaargang van dit tijdschrift vermeldde ik bandvorming in de bloeiwijze van *Agapanthus africanus* HOFFM., de zoogenaamde „witte blauwe lelie”. In aansluiting daaraan geef ik nu een afbeelding van een abnormale *Phajus Tankervilliae* BL.

Bandvormige bloeiwijze van
Phajus Tankervilliae.

Deze *Phajus*, die sedert jaren op mijn erf staat en elk jaar heel gewoon bloeide, bracht in 1928 aan drie planten heel eigenaardige bloeistengels voort. Deze stengels zijn beneden op doorsnede rond, ongeveer 16 mm in middellijn worden naar boven breder en breder, om daar waar de bloemen ingeplant zijn plat te worden; de afmetingen der dwarsdoorsnede zijn daar 22×8 mm. Het platte deel van den bloeistengel vertoont twee overlangse groeven, zoodat zij schijnt ontstaan te zijn door vergroeiing van drie stengels. De bloemen staan op deze drie dikkere deelen van den stengel, zoowel op den achter- als op den voorkant.

J. A. MARONIER.

Groot exemplaar van *Serranus* sp. (krapoe).

Een zeemonster. — De heer L. C. HEYTING, controleur bij het Binnenlandsch Bestuur, zond ons een foto van een reusachtige krapoe (*Serranus* sp.), welke hiernaast gereproduceerd is. Deze visch werd op 18 April 1928 gevangen bij Pangkalan Brandan, benoorden Medan. De lengte bedroeg 1.95 m, het gewicht niet minder dan 135 kg. Een blik op den wijden muil laat geen twijfel over of wij hier met een geweldig roover te doen hebben! Jammer alleen, dat men er den visscher ter vergelijking niet naast gezet heeft.

H. C. D.

Reageeren wilde varkens op angst- en waarschuwingskreten van vogels. — Aanteekeningen uit mijn dagboek.

Tjiasem, 30 Augustus 1924: 's Morgens vijf uur, nog donker, verscheidene exemplaren van *Copsychus musicus* te hooren, dan ook *Caprimulgus macrurus*; lang voor zonsopgang laten zich van verschillende kanten zes boschhanen (*Gallus varius*; tjangegar) hooren. Uit de verte komt de stem van het mannetje van *Eudynamis honorata*. In het bosch gillen en grommen varkens, zij schijnen bruiloft te houden. Eén varken zie ik midden in de sawah met een buffelpikker (*Acridothores javanicus*) op den rug. Als ik wat dichterbij kom, vliegt de vogel met een schreeuw weg, maar het zwijn trekt

zich er niet het minste van aan, het schijnt het waarschuwend geluid of liever de angstschreeuw niet te begrijpen, of het stoort zich er niet aan. Een kennis vertelde me kort tevoren, dat hij dezelfde ervaring met wilde zwijnen had opgedaan, dat echter herten en bantengs wel op dergelijke vogelgeluiden reageeren.

Batang bij Tjiasem, 7 November 1924: In de buurt hoor ik een t j a n g e g a r eenige malen achter elkaar kraaien; voorzichtig ga ik langs de Batang stroomop, zoek dekking achter elken bamboe-stoel, en plotseling stuift een boschhaan (*Gallus varius*) luid kakelend voor mij weg; nog juist kan ik waarnemen, hoe hij over een kleine open plek rent, waar een zeug met haar twee, nog gestreepte biggen rondloopt, die echter in het geheel geen notitie van de angstkreten van den haan neemt. Integendeel, zij zoekt rustig den grond verder af naar voedsel en ik kan ook nog zien hoe de biggen de tepels van de moeder pakken. En dat, terwijl de boschhaan op geen tien pas langs het varken wegliep; het draaide zich zelfs niet om!

Hieronder laat ik nog een ontmoeting met wilde varkens en vogels volgen, al gaven de vogels in dat geval geen kreten van angst of ter waarschuwing.

Tjiasem, 21 Augustus 1924: Om 6 uur 20 's avonds in het overstromingsgebied van de Tjiasem; juist had ik mijn plaats verlaten om een bouquet van witte bloemen te plukken van de daar in enkele exemplaren voorkomende struiken, die er geheel mee overdekt waren. Toen ik terug kwam zag ik vlak bij twee zeugen en twee biggen over de open plek trekken. Zij keken mij verwonderd aan, snuffelden hier en daar wat rond en hadden blijkbaar heelemaal geen haast om weer in het dekking gevende struikgewas terug te komen. Een paar waaiersstaarten (*Rhipidura javanica*) vlogen nu eens achter hen aan, dan weer om ze heen, snapten nu eens een insect weg, dat door de viervoeters opgejaagd was, dan weer een van de dikhuiden zelf, terwijl ze een oogenblik op één plaats bleven fladderen. Zij streken evenwel niet op de varkenslichamen neer, zooals ik dat *Acridothores javanicus* heb zien doen. Zulks doen ze overigens ook niet bij karbouwen, die in een kraal staan, waar de s i k a t a n s zich wel dikwijls ophouden.

A. W. SPENNEMANN.

Een vertakte gebang. — Bij al de foto's en verhalen over vertakte palmen, die in den loop der jaren in „De Tropische Natuur” verschenen, ontbreekt voorzoover ik kan nagaan, de g e b a n g (*Corypha utan* LAM.). Een vertakte gebang trof ik aan bij de desa Padjarakan (Kraksaän), waarvan hiernaast een afbeelding. Uit deze figuur blijkt, dat zelfs de gebang met zijn eindstandige bloeiwijze zich onder bepaalde omstandigheden kan vertakken.

In de figuur ziet men aan den stam, rechts van de zijspruit, nog enkele knobbels. Dit zijn onuitgeloopen knoppen, waarvan er zich twaalf aan den stam bevinden. De dertiende en hoogste knop is alleen uitgeloopen. Men kan drie spiralen onderscheiden, waarop de knoppen staan, met respectievelijk 3, 5 en 6 knoppen.

De vertakking bevindt zich 2 meter boven den grond. De vorm van den hoofdstam maakt het waarschijnlijk, dat er op die hoogte een stagnatie in den groei heeft plaatsgevonden.

E. DE VRIES.

Corypha utan bij Kraksaän.

MEDEDEELINGEN DER VEREENIGING

Afdeeling Bandoeng. — Op 14 Januari hield de heer J. VAN BRERO een zeer leerzame lezing over orchideeën en hare cultuur in de tropen. Een 40-tal leden en meerdere introducés woonden haar bij.

Na de lezing had een algemeene leden-vergadering plaats ter aanvulling van het bestuur, en tevens werd, met een keurige toespraak van Mej. VAN SCHOUWENBURG den scheidenden penningmeester, den heer W. E. FÖRSTER, een album met foto's namens de leden aangeboden.